

PRO

46⁹⁰
KÖP DE FÄRRE

**PRO:s prisundersökning
2021**

Att ha koll på matpriserna är lika aktuellt idag som för 30 år sen!

I år är det trettio år sen PRO:s prisundersökning startade. Den första undersökningen gjordes 1991. Under flera år hade då pris- och löneökningarna varit höga. Parterna på arbetsmarknaden lyckades förhandla till sig låga löneökningar genom Rehnbergavtalet. Men för att kontrollera att även priserna hölls nere inledde PRO, LO och Livsmedelsarbetareförbundet ett projekt med stöd av Konsumentverket. I början gjordes enbart lokala undersökningar. Men 1993 tog PRO ensamma över ansvaret för genomförandet och undersökningen blev rikstäckande. Idag är undersökningens syfte, förutom att pressa priserna, även att skapa en prismedvetenhet hos svenska folket.

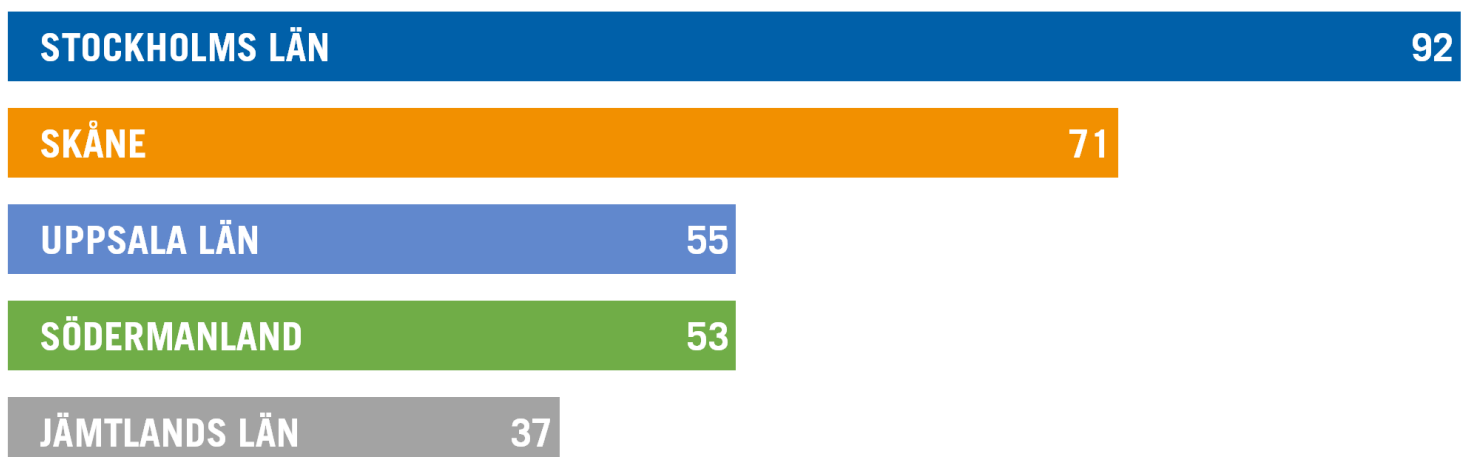
Årets prisundersökning består av tre undersökningar i en. Butiksundersökningen som närmare tusen PRO-medlemmar från stora delar av landet har genomfört. Och undersökningen av matpriserna på nätet där vi redovisar priset för PRO:s matkasse för både hemleverans och för upphämtning i butik.

Butiksundersökningen

PRO:s prisundersökning genomfördes **2 november 2021** och ger en bild av prisnivån på PRO:s matkasse i hela landet. Totalt besöktes **606** butiker varav **535** butiker med fullständiga uppgifter redovisas i sammanställningen. **71** butiker har tagits bort från butiksredovisningen då dessa butiker saknar prisuppgifter för fler än sju varor.

Resultatet är uppdelat i mindre eller mellanstora butiker (små) och större varuhus eller stormarknader (stora). Resultatet från undersökningen baseras på **369** små och **166** stora butiker i hela landet. **21** av **26** PRO-distrikt deltog i årets undersökning. Blekinge, Kalmar län, Gotland, Ångermanland och Medelpad deltog inte. PRO-distriktet i Stockholm undersökte flest butiker före Skåne och Uppsala län.

Antal undersökta butiker per distrikt – topp fem

Butiksurlaet

PRO-distrikten bestämmer tillsammans med prisundersökarna själva vilka butiker som ska besökas. Som vanligt undersöks flest Ica- och Coop-butiker men även många Hemköp och Willys. Vi får ofta frågan om vi inte undersöker andra butikskedjor och varför. Skälet är att vissa butikskedjor saknar en stor del av de varumärken vi har i kassen. Det innebär att kassen blir ofullständig, då ofta hälften av antalet varor saknas. Vi kan därför inte ta med dem i butiksredovisningen. Detta gäller bland andra de Lidl-butiker vi har undersökt i år.

Fördelning av besökta butiker per butikskedja

Så går prisundersökningen till

PRO:s prisundersökning är den enda som genomförs av konsumenter och i hela landet. Uppdraget som prisundersökare är både viktigt och meningsfullt. Arbetet som görs ideellt av PRO:s prisundersökare och alla medlemmar är välkomna att vara med. Uppdraget är att under en dag per år gå till en eller flera butiker och anteckna priser på matvarorna i PRO:s matkasse. Innehållet i kassen varierar från år till år. I årets undersökning är inte mindre än 27 av de 36 varorna i kassen nya. Vilket motsvarar **75 %** av varorna.

Efter genomförd prisundersökning ber PRO:arna om en underskrift från butiksföreståndaren eller annan ansvarig där de intygar att det är de rätta prisuppgifterna som har samlats in. Att handlaren går igenom priserna och skriver under blir en kvalitetsstämpel – och något de flesta gör. I **70 %** av butikerna har handlaren skrivit under varulistorna. Ett par butikskedjor har på flera håll i landet, eller centralt, rekommenderat handlarna att inte skriva under varulistorna.

Genomsnittspris för PRO-kassen

Genomsnittspriset för PRO:s matkasse med 36 olika varor var **937,38 kr** baserat på alla varors genomsnittspris. Matkassen kan inte jämföras från år till år eftersom den inte innehåller exakt samma varor. Genomsnittspriset i de stora butikerna var **889,84 kr** och i de små **960,91 kr**. Mellanskillnaden på genomsnittspriset i de stora respektive små butikerna var **71,07 kr** vilket motsvarar **8 %**.

Billigaste och dyraste priserna

Den billigaste matkassen i undersökningen kostade **811,05 kr** och den dyraste **1049,50 kr**. Skillnaden mellan den dyraste och den billigaste butiken, oavsett storlek, var **238,45 kr**. Matkassen från den dyraste butiken kostar **29 %** mer än den från den billigaste.

De tre billigaste små butikerna

Coop Oxelösund	Södermanland	861,27 kr
Coop Årbygatan Eskilstuna	Södermanland	862,41 kr
Pekås Våxnäs	Värmland	870,32 kr

De tre billigaste stora butikerna

Maxi ICA Stormarknad Kungsbacka	Halland	811,05 kr
City Gross Eskilstuna	Södermanland	830,12 kr
ICA Kvantum City Centrum	Södra Älvsborg	831,80 kr

PRO:s matkasse 2021

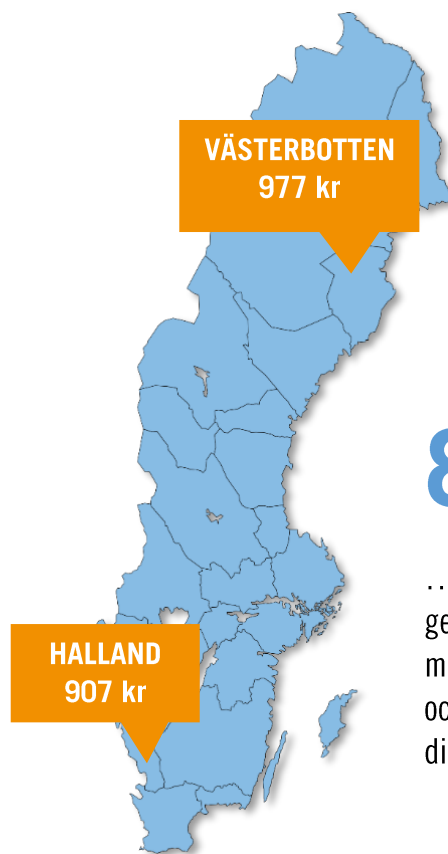
Snittpris per vara

Bananer, EKO, 1 kg	24,56
Äpple, Royal gala, 1 kg	28,86
Skorpor Kardemumma, Pågen, 225 g	21,55
Finn crisp original, Lantmännen, 200 g	13,33
Brago original, Göteborgs, 225 g	16,32
Kaffe, ECO, Arvid Nordqvist, 450 g	53,41
Te-påsar, Earl Grey, Lipton, 25-pack	19,74
Långkornigt ris, Uncle Ben's, 1 kg	30,75
Gammaldags Idealmakaroner, 750 g	17,17
Müsli Gold original, AXA, 750 g	33,67
Mjöl, rågsikt, Kungsörnen, 2 kg	23,69
Ljus sirap, Dansukker, 750 g	18,17
Russin, Sun Maid, 250 g	26,38
Cacao ögon, Fazer, 400 g	42,34
Grönsaksbuljong, Knorr, 12-pack	16,71
Svartpeppar grov, Santa Maria, 59 g	32,44
Chilisås, Heinz, 340 g	21,91
Senap Original, Slotts, 450 g	16,53
Rapsolja, Zeta, 500 ml	21,10
Senapssill, Abba, 475 g	33,21
Ansjovis, Grebbestads, Abba, 125 g	25,65
Kaviar, Kalles original, 190 g	21,51
Leverpastej, ugnsbakad, Scan, 200 g	15,23
Mamma Scans köttbullar, 350 g	23,74
Svensk prinskorv, Scan, 600 g	48,88
Ägg 6-pack	16,06
Räkost, stor tub, Kavli, 275 g	37,36
Bregott, 75 %, 600 g	48,29
Standardmjölk, 1 liter	10,98
Filmjölk, 1 liter	11,98
Crème fraiche, naturell, Arla köket, 2 dl	13,41
Apelsinjuice, God morgon Orange, 1 liter	20,89
Kycklinglårfilé, fryst, Kronfågel, 700 g	67,51
Svenska ärter, frysta, Findus, 600 g	23,22
Gräddglass, vanilj, Sia, 0,5 liter	18,34
Jordnötter, salta, Estrella, 275 g	22,47

Geografiska skillnader

Prisskillnaden mellan det billigaste och det dyraste distriktet i butiksundersökningen är **69,95 kr**. I Halland är det billigast och matkassen kostar där i snitt **907,03 kr** medan du betalar **976,98 kr** i snitt i Västerbotten. Skillnaden är **8 %**.

Distrikt	Antal	Medelpris
Halland	19	907,03
Skaraborg	11	910,00
Örebro	15	915,85
Skåne	66	923,56
Gävleborg	22	925,07
Västmanland	6	927,82
Jönköpings län	21	929,17
Södermanland	49	929,39
Södra Älvsborg	14	931,44
Värmland	32	931,86
Norra Älvsborg	3	936,01
Göteborg	16	939,63
Dalarna	15	940,80
Kronoberg	7	944,43
Östergötland	25	945,62
Uppsala län	48	948,07
Stockholms län	81	958,39
Bohuslän	19	962,44
Norrbottn	17	963,98
Jämtlands län	34	964,41
Västerbotten	15	976,98

8 %

...är skillnaden i genomsnittspris mellan det dyraste och det billigaste distriktet.

Pensionärsvänlig butik

PRO undersöker även vilken service som erbjuds pensionärer och andra. Vi vill visa uppskattning till de handlare som ser, och anstränger sig för, dem med extra behov. Därför utser vi pensionärsvänliga butiker.

I samband med prisundersökningen har PRO ställt frågor om hur pensionärsvänliga de undersökta butikerna är. Vi ser inga stora skillnader i andelen som svarat ja på frågorna jämfört med tidigare år. Det är positivt att se att man kan betala med kontanter i alla undersökta butiker.

56 %

I 56 % av de undersökta butikerna finns det sittplats innanför kassorna.

62 %

I 62 % av de undersökta butikerna finns det kundtoalett i anslutning till butiken.

38 %

...av de undersökta butikerna erbjuder hemleverans av varor från butiken.

100 %

I 100 % av de undersökta butikerna kan du använda kontanter under butikens hela öppettid.

94 %

I 94 % av de undersökta butikerna finns det möjligheter att ta ut kontanter i butiken.

76 %

I 76 % av de undersökta butikerna är personalen utbildad i bemötandet av personer med olika svårigheter.

65 %

I 65 % av de undersökta butikerna finns det möjligheter att ta ut kontanter i anslutning till butiken.

62 %

...av de undersökta butikerna har pensionärsrabatt någon dag/tid varje vecka.

Pensionärsvänliga butiker 2021

För att en butik ska anses som pensionärsvänlig ska svaret på samtliga ställda frågor vara ja. Dessutom bör handlaren ha signerat protokollet och butikens prisläge ligga bland de billigare i distriktet i sin storleksklass.

Av de **606** butiker som besöktes i årets prisundersökning var sammanlagt **32** butiker pensionärsvänliga enligt de uppsatta kriterierna. Det betyder att endast **5 %** av butikerna klarar våra krav för pensionärsvänlig butik. Här är de butiker som klarar kraven:

Bohuslän	ICA Supermarket Hönö
Dalarna	Maxi ICA Stormarknad Falun
Gävleborg	ICA Kvantum Sätra Gävle Maxi ICA Stormarknad Sandviken
Göteborg	Maxi ICA Stormarknad Angered Maxi ICA Stormarknad Torslanda
Halland	Maxi ICA Stormarknad Kungsbacka ICA Supermarket Söndrum Maxi ICA Stormarknad Flygstaden
Jämtlands län	Maxi ICA Stormarknad Östersund
Norra Älvsborg	ICA Supermarket Boström
Norrbottnen	Maxi ICA Stormarknad Luleå
Skåne	Maxi ICA Stormarknad Trelleborg ICA Supermarket Bjärnum Maxi ICA Stormarknad Helsingborg Maxi ICA Stormarknad Löddeköpinge Maxi ICA Stormarknad Råå
Stockholms län	Hemköp Stockholm Djurgårdsstaden ICA Supermarket Fältöversten Maxi ICA Stormarknad Botkyrka Maxi ICA Stormarknad Häggvik
Södermanland	Maxi ICA Stormarknad Eskilstuna Maxi ICA Stormarknad Nyköping ICA Supermarket Oppeby
Södra Älvsborg	ICA Supermarket Tornet Ulricehamn
Uppsala län	ICA Supermarket Luthagens livs ICA Supermarket Samköp
Värmland	ICA Nära Storfors
Örebro	Ica Supermarket Haga Örebro Maxi ICA Stormarknad Kumla
Östergötland	Maxi ICA Stormarknad Linköping Hemköp Linköping Ryd

5 %

Endast 5 % av butikerna klarar våra krav för pensionärsvänlig butik.

Handla mat på nätet

Undersökningen av matpriserna på nätet, som genomfördes 2 november 2021, ger en bild av prisnivån på PRO:s matkasse den dagen – och i hela landet. I resultatet redovisas både priserna för hemleverans och för upphämtning i butik.

Totalt antal undersökta butiker var **360 butiker för hemleverans** respektive **726 butiker för upphämtning**. Undersökningen är gjord i samarbete med prisjämförelsesajten Nätmat.se och visar butikernas priser för PRO:s matkasse inklusive de avgifter som tillkommer vid handel på nätet.

Undersökningen visar också genomsnittspriser på matkassen för PRO:s distrikt och för hela landet. Distriktsgenomsnittet har vi beräknat genom att först beräkna ett genomsnitt för varje dagligvarukedja som finns representerad i det distriktet. Därefter har vi beräknat ett snitt mellan dagligvarukedjorna. Det totala riksgenomsnittet är ett snitt mellan distrikten.

Genomsnittspriser för PRO-kassen på nätet

Genomsnittspriset för PRO:s matkasse var **1013,14 kr** för hemleverans och **955,43 kr** för upphämtning i butik. Du får i genomsnitt betala **6 %** mer för din matkasse vid hemleverans jämfört med upphämtning i butik. Jämfört med genomsnittspriset i de fysiska butikerna som var **937,38 kr** är det **8 %** dyrare att handla mat på nätet och få hemleverans men bara **2 %** dyrare om du hämtar själv i butik.

Billigaste och dyraste priserna

Den billigaste matkassen för hemleverans kostade **891,22 kr** och den dyraste **1224,87 kr**. Skillnaden mellan den dyraste och den billigaste butiken var **333,65 kr**. Matkassen från den dyraste butiken kostar **37 %** mer än den från den billigaste.

Den billigaste matkassen att hämta i butik kostade **822,51 kr** och den dyraste **1137,87 kr**. Skillnaden mellan den dyraste och den billigaste butiken var **315,36 kr**. Matkassen från den dyraste butiken kostar **38 %** mer än den från den billigaste.

De tre billigaste butikerna – hemleverans

Maxi ICA Stormarknad Kungälv	Göteborg	891,22 kr	(avgift) 49 kr
Maxi ICA Stormarknad Angered	Göteborg	904,34 kr	(avgift) 49 kr
Coop.se Gävle	Gävleborg	904,67 kr	(avgift) 49 kr

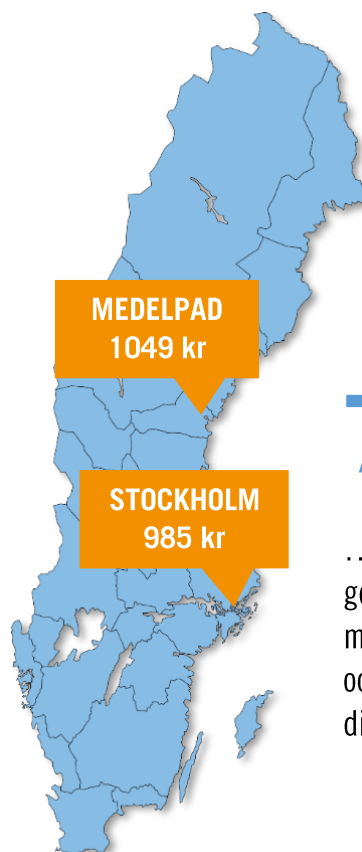
De tre billigaste butikerna – upphämtning i butik

Maxi ICA Stormarknad Borås	Södra Älvsborg	822,51 kr	(avgift) 0 kr
Maxi ICA Stormarknad Kalmar	Kalmar Län	873,82 kr	(avgift) 0 kr
Maxi ICA Stormarknad Göteborg	Göteborg	877,72 kr	(avgift) 29 kr

Geografiska skillnader – hemleverans

Prisskillnaden mellan det billigaste och det dyraste distriktet avseende hemleverans var **64,58 kr**. I Stockholms län var det billigast och matkassen kostar där i snitt **984,63 kr** medan du betalar **1049,21 kr** i snitt i Medelpad. Skillnaden är **7 %**.

Distrikt	Antal	Medelpris
Stockholms län	142	984,63
Skåne	68	990,02
Halland	29	993,66
Gävleborg	23	994,11
Göteborg	47	994,63
Uppsala Län	20	997,09
Södra Älvsborg	15	997,38
Norra Älvsborg	49	997,47
Dalarna	16	998,18
Södermanland	25	998,56
Bohuslän	57	999,23
Östergötland	28	999,80
Kalmar Län	20	1007,98
Värmland	37	1008,43
Västmanlands Län	16	1010,61
Ångermanland	10	1012,11
Örebro län	23	1015,39
Gotland	5	1016,53
Västerbottens Län	14	1027,91
Skaraborg	20	1030,58
Norrbottn	11	1037,22
Jämtlands Län	7	1042,50
Kronoberg	14	1044,89
Blekinge	11	1045,43
Jönköpings Län	30	1048,17
Medelpad	11	1049,21

7 %

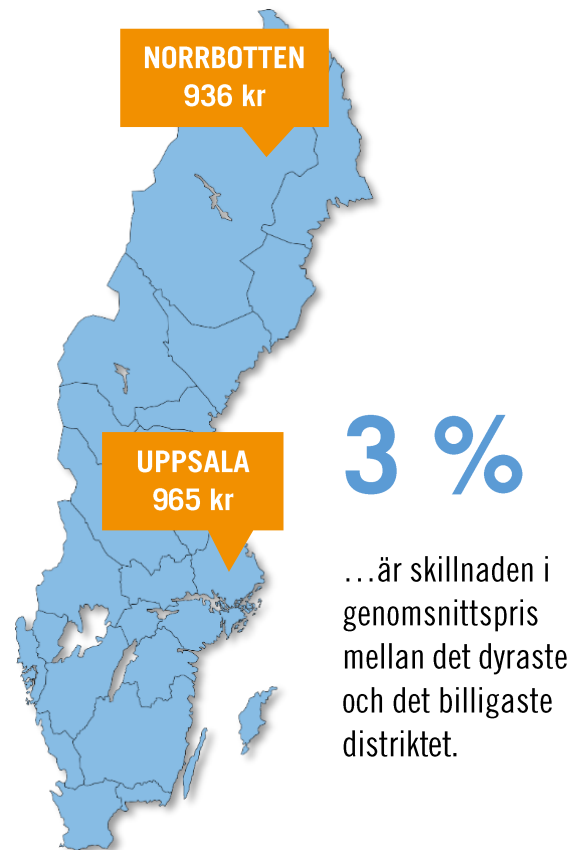
...är skillnaden i genomsnittspris mellan det dyraste och det billigaste distriktet.

Geografiska skillnader – upphämtning i butik

Prisskillnaden mellan det billigaste och det dyraste distriktet avseende upphämtning i butik var **29,01 kr**. I Norrbotten var det billigast och matkassen kostade där i snitt **935,81 kr** medan du betalar **964,82 kr** i snitt i Uppsala län. Skillnaden är **3 %**.

Distrikt	Antal	Medelpris
Norrbotten	13	935,81
Västerbottens Län	24	943,13
Medelpad	14	947,05
Blekinge	18	947,22
Jämtlands Län	12	949,28
Södra Älvsborg	11	949,79
Gotland	6	950,03
Ångermanland	16	950,94
Kronoberg	18	951,15
Värmland	29	951,34
Göteborg	38	955,72
Dalarna	23	956,70
Halland	31	956,97
Södermanland	25	957,22
Stockholms län	114	957,32
Gävleborg	33	957,73
Skåne	80	959,00
Kalmar Län	25	960,04
Bohuslän	25	960,21
Norra Älvsborg	21	961,19
Skaraborg	22	962,28
Västmanlands Län	15	963,42
Örebro län	23	963,75
Östergötland	40	964,38
Jönköpings Län	29	964,56
Uppsala Län	21	964,82

Prisjämförelse med ekologiska alternativ

PRO har i butiksundersökningen jämfört priset på en matkasse med ekologiska respektive icke-ekologiska varor sedan 2014. Då kostade en kasse med ekovaror 34 % mer. Fem år senare hade siffran sjunkit till 18 %. I årets prisundersökning har jämförelsen gjorts på nätpriserna.

Den ekologiska matkassen innehåller 17 varor: bananer, äpple, Brago-kex, kaffe, ljus sirap, russin, grönsaksbuljong, rapsolja, kaviar, leverpastej, köttbullar, ägg, Bregott, mjölk, filmjölk, crème fraiche och apelsinjuice. Genomsnittspriset för den ekologiska matkassen var **479,06 kr**. En konventionell matkasse med samma innehåll kostar i genomsnitt **391,93 kr**. Mellanskillnaden på genomsnittspriset i den ekologiska kassen och den konventionella var **87,13 kr**. Det innebär att den ekologiska maten var **22 %** dyrare. En vara sticker dock ut. Den ekologiska rapsoljan kostar hela 92 % mer än den vanliga.

PRO

© Januari 2022, Pensionärernas Riksorganisation

Text: Ola Nilsson

Foto: Anneli Nygårds, Ola Nilsson

www.pro.se